

9.4.2017

Květná neděle

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„Hospodin je milostivý, plný slitování, shovívavý a nesmírně milosrdný. Hospodin je ke všem dobrotivý, nade vším, co učinil, se slitovává. Kéž ti vzdají chválu, Hospodine, veškeré tvé skutky, kéž ti tvoji věrní dobrořečí!“ Ž 145,8-10

Píseň 416 *Zazpívám Pánu svému*

Modlitba: Hospodine, svatý Bože, před Tebou si nemusíme nic předstírat. Při pohledu na sebe sama vidíme: neužitečnost, prázdnota, energie vydaná jen na vlastní spotřebu. Živiny čerpáme ze svých blízkých i z tohoto společenství; naše žízeň po uznání a pochvale je takřka neuhasitelná - co však dáváme? Kolik dáváme? Co přinášíme Tvému dílu, čím přispíváme Tvé budoucnosti? Pane Bože, svými dary na nás nešetříš, Tvé Slovo je nádherné a posilující – je to jen naše slepota a neochota, co nám brání ho užít k dobrému. Pane, odpusť nám a přidej na síle, prosíme! Povzbuď našeho umdleného ducha Duchem svým, posilni kristovskou víru, lásku a naději v nás i ve světě! Amen.

Mezihra – varhany a trubka

Čtení: Iz 5,1-7

Píseň (Svítá) 136 *Kam v soudu den*

Text: L 13,1-9 Kázání:

Byli ti, kdo zahynuli v Sýrii při chemickém útoku, větší hříšníci než my? Takhle si to určitě nemyslíme. Anebo přece – nedříme někde v koutku naší mysli, že si to tak trochu způsobili sami, je to jejich země, za její stav jsou odpovědní, zavinili si (tak trochu) celou tu válku...(?) Nebo to řeknu ještě jinak: jsme skutečně naprosto jisti tím, že oni nebyli v ničem horšími lidmi než jsme my,

dokážeme si přiznat, že si nezasloužíme žít o nic víc než oni?
(Tímto směrem nějak míří Ježíš, ne?)

Žijeme v kultuře, která se velmi zabývá zkoumáním příčin a následků. Fyzika, veškeré vědy, včetně ekonomických a sociálních jsou na tyto souvislosti zaměřené. Je pro nás těžké si uvědomit a přijmout, že pokud jde o lidský život a lidský úděl, že za leccos si sice můžeme sami, ale dokonale do toho vidět nemůžeme. Že by bylo zpupné a nebezpečné, odhalit a poté i ovládnout jakýsi mechanismus zdaru a neštěstí, nebo vůbec počátku, průběhu i konce života. Je těžké to přijmout, protože hledáme smysl toho všeho a bez plného porozumění není smyslu. Proč se však naše hledání a tázání tolik zajímá o vinu těch druhých? O jejich podíl na vlastním osudu?

Žijeme v kultuře, v níž jedinec svůj život považuje za své právo. (Případně ještě *šťastný* život.) A tedy nemoc, neštěstí, smrt, někdy i jakákoli komplikace a nepříjemnost se jeví jako těžká nespravedlnost. Biblický pohled je jiný. Jestliže stvoření začalo tím, že Bůh řekl a udělal, tak to znamená, že přirozeným stavem je nicota, prázdnota, smrt. Není to žádná nespravedlnost, je to normální. Že se něco děje, že něco ožívá, že někdo žije, je Božím dílem, nenárokovatelným darem, vsutku zázrakem. Na parte se někdy píše: „Pán života odvolal z této časnosti...“, ale málokdy na oznámení o narození dítěte namísto „narodil se nám“ čteme „Hospodin povolal do života... do světa... obdaroval životem a vysílá ke svému dílu...“ Je to úplně jiný životní koncept. Smysl nehledá v porozumění příčin a následků, nedívá se zpět, nýbrž kupředu, k tomu, co člověk může a má přinést.

A tak Ježíše nezajímá (hříšná) minulost mrtvých, o kterých se mluví, ale budoucnost živých, ke kterým mluví. „Nebudete-li činit pokání, všichni právě tak zahynete.“ Namísto aby mluvil o nich, Ježíš mluví k nám. Pokání? To přece obnáší zkoumat minulost, minulá provinění? A to přece dělali zrovna ti galilejští! Jejich krev smísil Pilát s krví jejich obětí – to znamená, že byli v chrámu, bylo před velikonoce, v jediný čas, kdy oběti nekonali kněží, ale přímo lidé sami, laici, zřejmě to byla oběť smíření za hříchy... Ale Ježíš navazuje na proroky, kteří chápou pokání

zásadněji. Nikoli rituálně, ale jako životní změnu patrnou ve vztahu k druhým lidem. Pokání nasměřované do budoucnosti. Poslední z proroků, Jan Křtitel mluví dost jasně: „Neste ovoce, které ukazuje, že činíte pokání!“ A varuje, že čas je omezený: „Sekera už je na kořeni stromů; a každý strom, který nenese dobré ovoce, bude vyřat a hozen do ohně!“ (L 3,8-9)

A teď přijde Ježíšovo podobenství o fíkovém stromu na vinici. Majitel na něj hledí. Je těžce zklamán. Ten strom nenese ovoce, ačkoli mu dal dost času a dobré podmínky. Jen zabírá místo a vyčerpává půdu, z níž by mohla brát sílu vinice. Racionálně, ekonomicky s ohledem na nízkou efektivitu lze dospět k jedinému rozhodnutí: „Vytni jej!“ Ale vinař se za fíkovník přimlouvá: „Pane, ponech ho ještě tento rok, až jej okopám a pohnojím. Snad příště ponese ovoce; jestliže ne, dáš jej porazit.“ Asi nelze jinak, než v majiteli vidět Hospodina a ve vinaři Ježíše. Ježíš navazuje na starozákonní tradici Mojžíše a proroků, kteří se přimlouvali za nevěrný Boží lid. Tady v tom podobenství můžeme přemýšlet o tom, zda jde o jednotlivce, sbor, církve, celé lidstvo. Každopádně - Ježíš Kristus se za nás přimlouvá. Nasazuje se. Vinař riskuje vyhazov, ztrátu své odborné cti, přízeň majitele, pokud se mylí. Věří stromu, věří své péči, kterou mu věnuje.

Není to divné? Otec a Syn, kteří by měli být v naprostém souladu, vedou spor o neužitečný strom? Uvnitř božské Trojice probíhá rozhovor, mně se to líbí, ta dynamika, živost (to je Duch svatý!). A copak neznáme tuhle směs zklamání a naděje, roztrpčení a lásky? To není rozpolcenost, to je jednota, takový bývá opravdový vztah.

„Ponech jej ještě rok“ - Ježíš se za nás přimlouvá, abychom dostali ještě šanci. Ale v omezeném čase! Nelze to brát na lehkou váhu a jen tak frčet jako dosud.

Není to totiž žádné „nechat žít“. Vinař slibuje okopat a pohnojit. Přičemž zvláště hnojit fíkovník je v té oblasti a době značně neobvyklé. Ježíš slibuje věnovat mimořádnou péči odumírajícím a neužitečným. (To odpovídá vyprávěním evangelia o jeho cestě za ztracenými, o všech těch setkáních, co narážela na nepochopení spravedlivých.)

Jestliže na nás příští rok nepadne věž, jestli čirou náhodou se stane, že budeme žít, bude to velmi neobvyklé, zvláštní, podivuhodné. Nebude to proto, že bychom si to zasloužili, ale bude to z nepochopitelné Boží milosti. Bude to šance nést (konečně nějaké) ovoce. (Trochu mne leká, abychom neupadli do toho našeho kulturně-nekulturního upnutí na nějaký výkon. Tak si jen zkouším představit, kdyby tak ten majitel vinice při pohledu na fíkovník řekl: „Moc ovoce sice nemá, ale je takový pěkný. Je to i tak radost.“ Anebo: „Zajímavý týpek. Nenudím se s ním.“ Ale v tom podobenství to není! Možná si alespoň můžeme říci, že sami nedokážeme tak docela zvážit, co je pro Hospodina tím pravým ořechovým. A že se tím, zda toho bude dost a v dostatečné kvalitě, moc trápit nemusíme.)

A co tedy máme dělat? Šanci má nechat se okopávat a hnojit. Nechat se opečovávat Kristovým evangeliem. Duchem svatým, slovem Božím. Pokání je obrácení k Bohu jako ke zdroji života. Jak to tedy je se slovem Božím? Jak mu nasloucháš? Dusí tě a ničí? Anebo pod jeho náparem rozkvétáš? Osvobozuješ se? Zbavuješ strachu? (Tak by mělo působit.)

Podobenství vlastně neříká, jak majitel na nabídku vinaře reagoval. Nanejvýš si můžeme říci: žijeme – tak Kristova přímiluva asi došla Otcova sluchu! Amen.

Píseň 367 Studně nepřevážená

Ohlášky, sbírka

Píseň (Svítá) 147 Kdo mne z pout mých

Přímiluvná modlitba + Otče náš

Poslání: „Nedej se přemoci zlem, ale přemáhej zlo dobrem.“
Ř 12,21

Požehnání

Píseň 486 Svaté Boží požehnání